

**ІНТЕГРОВАНІЙ РОЗВИТОК
ПРЕДМЕТНИХ І НАСКРІЗНИХ
КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У ПРОЦЕСІ
ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-СЕРВІСІВ**

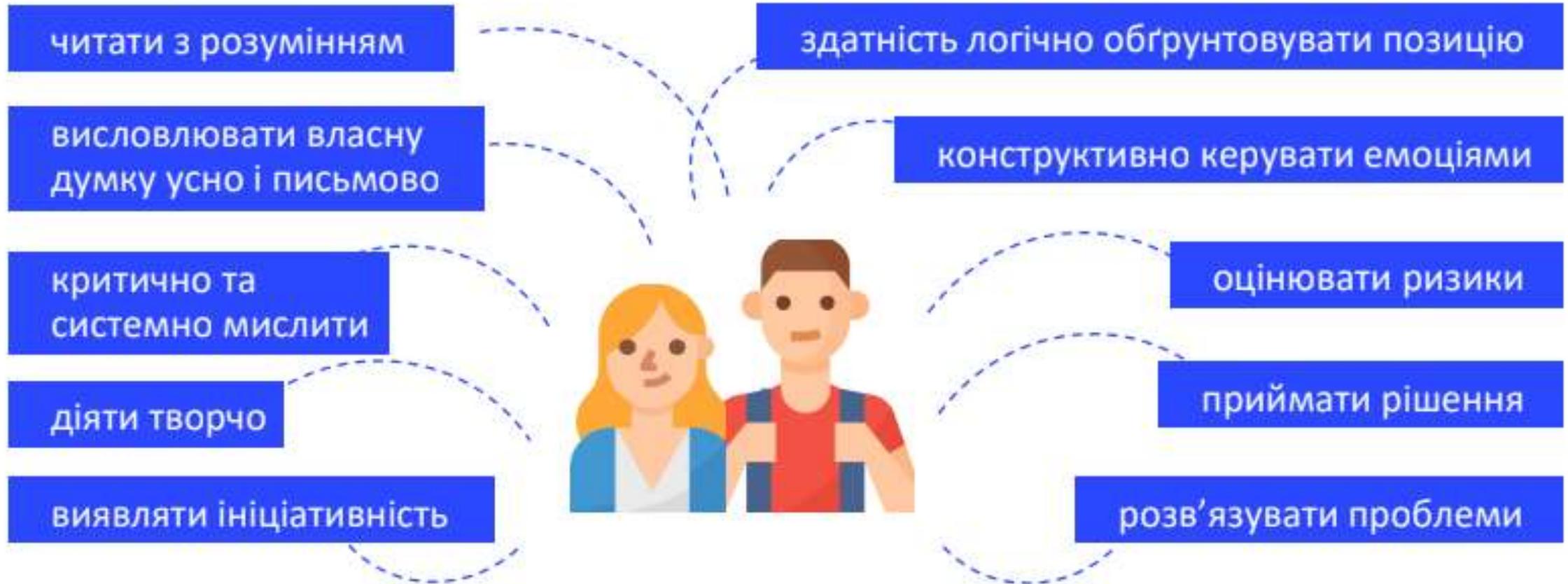
Основні компетентності, які формує базова середня освіта

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

- 1 Вільне володіння державною мовою
- 2 Здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами
- 3 Математична компетентність
- 4 Компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій
- 5 Інноваційність
- 6 Екологічна компетентність
- 7 Інформаційно-комунікаційна компетентність
- 8 Навчання впродовж життя
- 9 Громадянські та соціальні компетентності
- 10 Культурна компетентність
- 11 Підприємливість і фінансова грамотність

Спільні для всіх компетентностей наскрізні вміння

Мета мовно-літературної освітньої галузі

РОЗВИТОК КОМПЕТЕНТНИХ МОВЦІВ І ЧИТАЧІВ
ІЗ ГУМАНІСТИЧНИМ СВІТОГЛЯДОМ, ЯКІ:

володіють українською мовою

читають інформаційні та художні тексти, зокрема класичної та сучасної художньої літератури (української та зарубіжних)

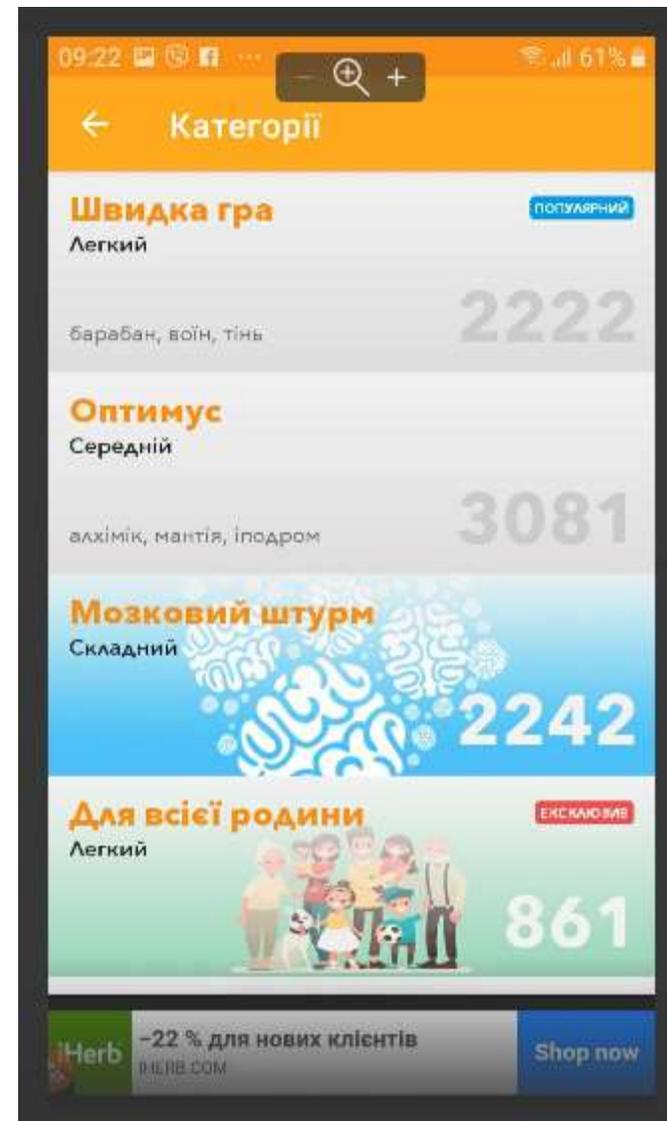
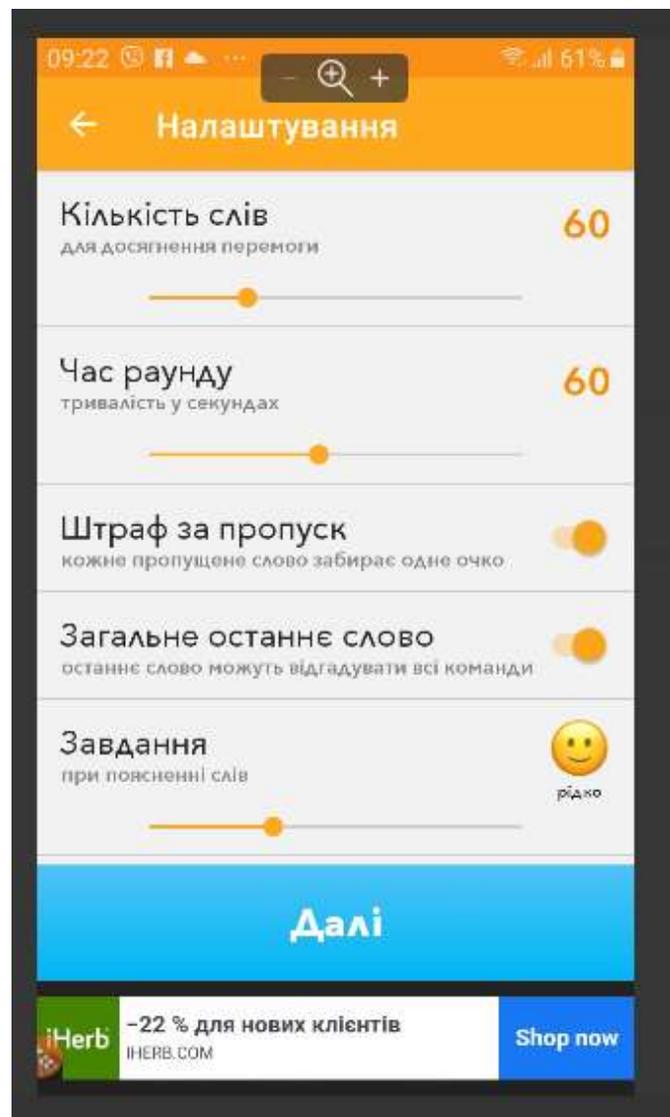
здатні спілкуватися мовами корінних народів і національних меншин, іноземними мовами для духовного, культурного та національного самовираження та міжкультурного діалогу, для збагачення емоційно-чуттєвого досвіду, творчої самореалізації, формування ціннісних орієнтацій і ставлень.

З-поміж методів є один надважливий – гра... У кожній гарній грі є насамперед робоче зусилля та зусилля думки. У грі є така ж велика відповідальність, як і в роботі, – звичайно, у грі гарній, правильній...

Антон Семенович Макаренко

Гра – це іскра, яка запалює вогник допитливості, цікавості.

Василь Олександрович Сухомлинський

Гра «Знайди пару»

- реліз
- картини
- кітч
- римейк
- хепіенд
- андеграунд
- промоушн
- ліцензія
- просування
- дозвіл
- щасливе завершення
- переробка
- несмак
- підпільне кіно
- випуск
- анімаційне кіно

https://lcorp.ulif.org.ua/dictua/

“Словники України” online

ПОШУК

[Словозміна](#)

хепієнд – іменник чоловічого роду

Реєстр	
Хео́пс	
Хе́пберн	
хе́пенінг	
хе́пі-е́нд	
хе́пієнд	
Хе́рес	
хе́рес	
хе́ресний	
хе́ресовий	
Хе́рефорд	
Хе́рлен	

відмінок	однина	множина
називний	хепієнд	
родовий	хепієнду	
давальний	хепієнду, хепієндові	
знахідний	хепієнд	
орудний	хепієндом	
місцевий	на/у хепієнді, по хепієнду	
кличний	хепієнде*	

- **Онлайн – наживо**
- **Пост – допис**
- **Інтернет –
усемережжя**
- **Тренінг – вишкіл**
- **Флешмоб –
мерЕжевий перЕгук**

Шопінг – закупи
Дедлайн – реченець
Стартап – почин
Кавер – переспів
Лайк- вподобайка
Батл – герць
Контент – вміст
Фотографія- світлина
Фейк – побрехенька
Баг – хиба

А

абсолютний – цілковитий, повний
аграрний – земельний
адекватний – рівнозначний
азарт – запал
акомпанувати – пригравати
активний – діяльний
актуальний – нагальний, дійсний
аналіз – розбір
аргумент – доказ
асиміляція – розчинення

Г

герметичний – непроникливий, непроникний
гіпотетичний – здогадний, домислений
голкіпер – воротар
гуманність – людяність

Д

дайджест – короткий виклад
дебати – обговорення
девальвація – знецінювання, знецінення
деградація – занепад
деструктивний – руйнівний
дефект – вада, хиба, недолік
директива – настанова, вказівка, наказ
дистилювати – очищувати
дистриб'ютор – розповсюджувач

дискомфорт – незручність
дискусія – обговорення
диференціація – розподіл
домінувати – панувати, переважати
дуель – поєдинок, двобій, герць

Е

еквівалент – відповідник
експлуатація – визиск
екстрений – негайний, спішний, невідкладний
електорат – виборці

І

ігнорувати – нехтувати, легковажити
ідентичний – тотожний, такий самий
ілюмінація – освітлення
іманентний – властивий, притаманний
імідж – образ
імітація – уподібнення
імпорт – ввезення
інвестиція – вкладення
індиферентність – байдужість
індустрія – промисловість
інертний – млявий, байдужий
інтервенція – втручання, вторгнення
інтернаціональний – міжнародний

К

коаліція – об'єднання
комерційний – торговельний
компенсація – відшкодування
комфорт – зручність
комфортабельний – зручний
конденсувати – збирати, скупчувати,
нагромаджувати
конкретний – означений, визначений
конкурент – суперник
конкурс – змагання, суперництво
консолідувати – об'єднувати, згуртовувати
контракт – договір
контрастний – протилежний
конфронтація – протистояння
концентрація – зосередження, скупчення
корективи – поправки
кредитор – боргувальник, позикодавець
кримінальний – злочинний, карний
кулінарія – куховарство

Л

легітимний – законний
ліквідація – знищення, скасування
лімітувати – обмежувати
лінгвіст – мовознавець

- маклер – посередник
маргінес – поле, берег
маркетинг – торгівля
менеджмент – керування
менеджер – управлінець
менталітет – склад розуму
метод – спосіб
мобільність – рухомість
модель – зразок, взірець
модернізація – оновлення
момент – мить
моментальний – миттєвий
моніторинг – вивчення, дослідження
монумент – пам’ятник
мотив – спонука, привід, причина
- Н
натуральний – природний
негативний – заперечний, заперечливий,
відмовний
нівелювати — вирівнювати, перен. —
усувати відмінності між чимось
нюанс – відтінок
нюанси – тонкощі
- О
об’єктивний – безсторонній
оригінал – першотвір
- П
параметр – міра, величина
паритет – рівність
пасивний – бездіяльний
плюралізм – множинність
полеміка – суперечка, обговорення
потенційний – можливий

прайс-лист – цінник
претензія – домагання, нарікання
преференція – пільга, перевага
преціозний – витончений, манірний
провайдер – постачальник
прогноз – передбачення
прогрес – поступ
пролонгований – продовжений
промоутер – штовхач, штовхайло, просувач
протектор – заступник, покровитель

- Р
радикальний – докорінний, рішучий
реалізувати – здійснити
ревізія – перевірка
регенерація – оновлення, відтворення
регрес – занепад
резолуція – рішення, ухвала, постанова,
розпорядження, висновок
резонанс – відголос
результат – наслідок, підсумок
реконструкція – відбудова, відтворення,
перебудова
ренесанс – відродження
рентабельний – дохідний
репродукувати – відтворювати
респектабельний – поважний
реставрація – відновлювання, відбудова
ресурси – запаси
реформа – перетворення, перебудова
референт – помічник
ротація – зміна, чергування
- С
сервіс – обслуговування
симпозіум – засідання

симптом – ознака
синтез – єднання, поєднання, сполучення
синхронно – одночасно
соціальний – суспільний;
соціологія – суспільствознавство
спікер – речник;
спічрайтер – складач промов
спонсор – доброчинець, благодій
стабільність – сталість, незмінність,
постійність
стагнація – застій
стрес – напруга, потрясіння
структура – будова
суб’єктивний – особистий
сфера – царина

- Т
толерантність – терпимість
трансформація – перетворення
тротуар – хідник
- Ф
фактичний – справжній, дійсний
фоловер – інтернет-дописувач
форум – зібрання
фундаментальний – ґрунтовний,
докладний
- Х
хобі – захоплення
- Ш
шоу - видовище

Вправа 1. Уставте пропущені літери
<https://learningapps.org/watch?v=p4pfgxpnj20>

Д [ ] плом, р [ ] ф, [ ] дея, капуч [ ] но, ч [ ] пси, жур [ ] .
Такс [ ] , ген [ ] альний, дж [ ] нси, ч [ ] збургер, д [ ] зель, ауд [ ] енція.
Л [ ] мон, м [ ] ля, сп [ ] рт, в [ ] мпел, єх [ ] дна, к [ ] парис.
Д [ ] якон, єп [ ] скоп, тр [ ] умф, к [ ] зил, кум [ ] с, кирг [ ] з.
К [ ] нджал, такт [ ] ка, ц [ ] стерна, пейзаж [ ] ст, гітар [ ] ст.
М [ ] тропол [ ] т, хр [ ] ст [ ] янство, пост [ ] нг, роум [ ] нг, д [ ] зайн.
Парк [ ] нг, бут [ ] к, пер [ ] метр, мед [ ] ц [ ] на, ф [ ] тнес.
П [ ] ар, т [ ] зер, р [ ] тейл, фр [ ] лансер.

Вправа 2. Оберіть правильний варіант написання
<https://learningapps.org/watch?v=pbo0pcht20>

Крит/Кріт

Ватікан/Ватикан

Сицилія/Сицілія/
Сіцилія/Сіцілія

Чингісхан/
Чінгісхан/
Чингисхан

Тибет/Тібет

Дизель/Дізель

Лейпциг/Лейпціг

Дікенс/Дикенс

Букінгем/
Букингем

Россіні/Россині

Філіппіни/
Філіппини

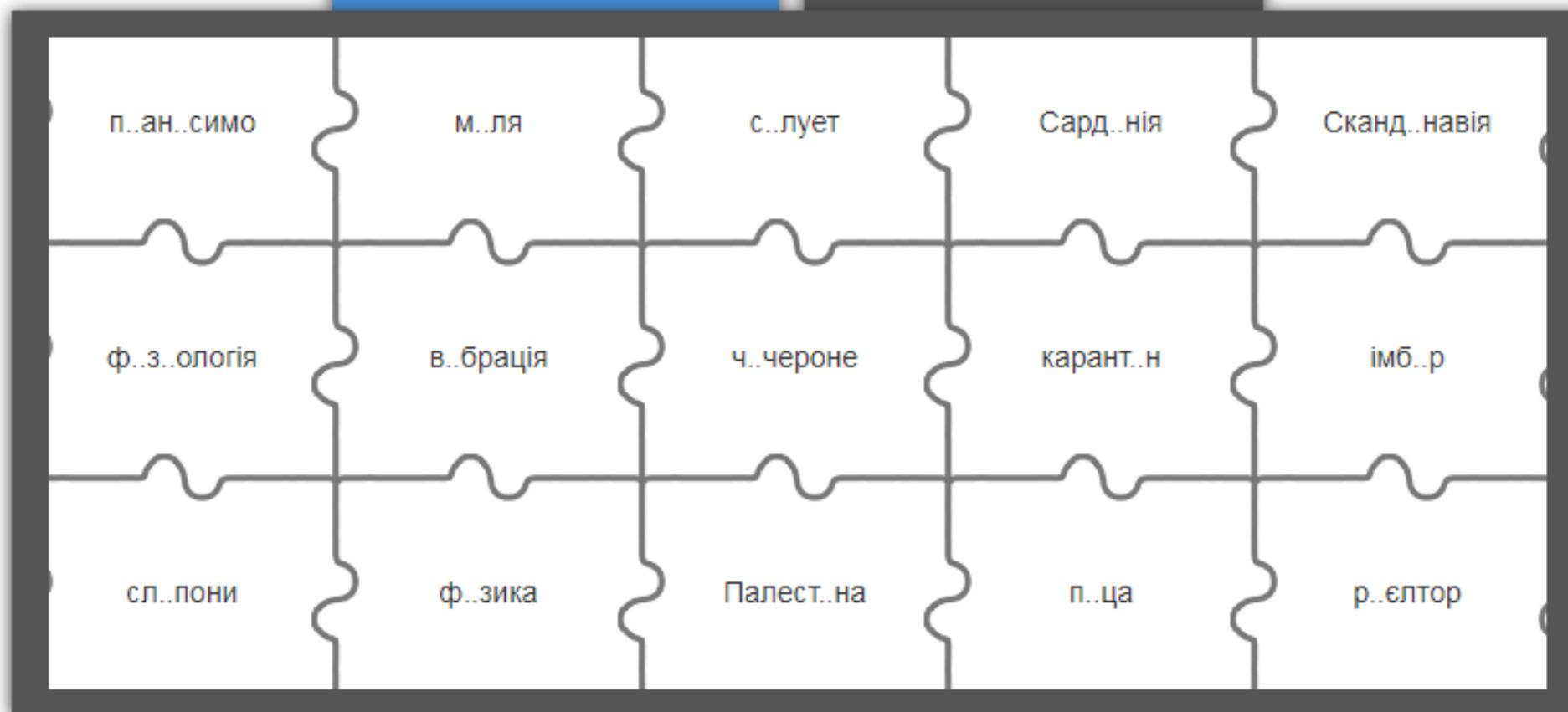
Кіплінг/Киплінг

Вправа 3. Зберіть "правописний пазл"

<https://learningapps.org/watch?v=piex4tr3520>

Потрібно вставити літеру І

Потрібно вставити літеру И

Вправа 4. Перекладіть українською мовою
<https://learningapps.org/watch?v=pzzrohxnk20>

priority	identical	business	image
computer	marketing	producer 	summit
service	speaker 	pudding	dumping

Подкаст чи підкаст?

- Слово «подкаст» походить від англійського podcast, яке утворене поєднанням назви портативного програвача музики iPod та слова broadcast («трансляція»).
- Це слово не належить до тих, де відбувається чергування «о» з «і», бо, по-перше, слово утворено від власної назви, а по-друге, це слово нове, сучасне, відповідно немає історичних підстав для чергування.

Откютюр чи від кютюр?

- «От» — це не російське слово, що означає «від», — аж ніяк.
- «От» — це від французького слова haute — високий. А haute couture дослівно перекладається як «високе пошиття» і означає «висока мода». Тому казати «від кютюр» — помилка!

Откютюр треба писати разом, бо:

- 1) у нас немає такого слова, як «от» чи «кютюр», щоб вони були самостійними й відповідно писалися окремо;
- 2) слова з дефісом обов'язково містять самостійне українське слово, а в нашому випадку, знову ж таки, ні «от», ні «кютюр» не є такими, тому нема що відділяти дефісом.

Плейліст, вішліст, шортліст, чекліст

- Ці слова є запозиченням з англійської мови — playlist, wishlist, shortlist, checklist.
- Їх треба писати разом та з буквою «і» після «л», бо:
  - 1) «л» не належить до переліку літер із правила дев'ятки (д, т, з, с, ц, ч, ш, ж, р), відповідно англійську «і» передаємо українською «і» за правописом;
  - 2) англійське list — це не лист, а *список*, відповідно перекладати його як «лист» не можна, бо слово має зовсім інше значення;
  - 3) незалежно від того, у мові оригіналу слово записане з дефісом, разом чи це поєднання прикметника й іменника тощо, в українській мові ми їх записуємо разом як одне поняття, бо запозичуємо саме поняття, а не кожне слово окремо.

Загальні назви

- Кавабрейк, кофібрейк (coffee break);
- лайнап (line-up);
- нонфікшн (nonfiction);
- онлайн (online);
- откутюр (haute couture);
- офлайн (offline);
- плейліст (playlist);
- пленер (plein air);
- праймтайм (prime time);
- роудмеп (roadmap);
- смартгодинник, смартвоч (smart watch);
- софтскілз (soft skills);
- стартап (startup);
- стендап (stand-up);
- тимбілдинг (team building);
- тимлід (teamlead);
- флешдрайв (flash drive);
- хепіенд (happy end);
- хотдог (hot dog).

Пишемо разом

- лайнап
- нонфікшн
- плейліст
- праймтайм
- смартгодинник
- стендап
- стартап
- софтскілз
- тимбілдинг
- тимлід
- флешдрайв
- хотдог
- хепіенд

Пишемо з дефісом

- бізнес-план
- інтернет-видання
- піар-акція
- піар-кампанія
- сейф-пакет
- фітнес-клуб
- онлайн-практикум
- експрес-тест
- карт-бланш
- прайс-лист
- статус-кво

Правило дев'ятки

- бутик
- диджей
- дизлайк
- диджиталізація
- капучино
- рингтон
- ристрето
- ритейл
- ритейлер
- скриншот
- стикер
- стрим
- стримити
- стрит
- стритвер
- тимлідер
- фризбі
- фриланс
- фристайл
- чип
- чипси

https://lcorp.ulif.org.ua/dictua/

“Словники України” online

диджиталізація

пошук

[Словозміна](#)

Реєстр

[дидактично](#)
[дидактогінний](#)
[дидака́л](#)
[дидака́лі](#)
[диджиталізація](#)
[дилодека́едр](#)
[Дидона](#)
[дидра́хма](#)
[Дидя́тичі](#)
[диза́жіо](#)
[диза́йн](#)
[диза́йнер](#)

диджиталіза́ція – іменник жіночого роду

відмінок	однина	множина
називний	диджиталіза́ція	
родовий	диджиталіза́ції	
давальний	диджиталіза́ції	
знахідний	диджиталіза́цію	
орудний	диджиталіза́цією	
місцевий	на/у диджиталіза́ції	
кличний	диджиталіза́ціє*	

Молодіжний сленг

Звідки беруться і чому так швидко розповсюджуються сленги серед сучасної молоді? Чи було це таким же популярним, скажімо, у 90-х? Так ось, жаргонізми були популярними завжди. Кожне покоління молоді використовує свої «коронні» слова у спілкуванні. Наприклад в 90-ті роки популярним був вислів «шнурки у склянці», а сьогодні цей вислів навряд чи зрозуміє сучасна молодь. Цей жаргонізм використовували підлітки у ті роки при розмові з друзями у присутності батьків і означало це «батьки вдома і до мене зараз не можна».

З приходом ери комп'ютеризації та інтернет-технологій, з розвитком блогерства та соціальних мереж молоді люди стали більше спілкуватися онлайн, в тому числі зросла міжнародна комунікація молоді. Молодь та діти швидко «схоплюють» тренди, які задають «авторитетні» компанії, блогери та відомі люди в інтернеті, а чого варте посилене вивчення іноземних мов! Звідси і з'являються нові висловлювання у спілкуванні сучасних підлітків.

«Мова – це не просто спосіб спілкування, а щось більш значуще. Мова – це всі глибинні пласти духовного життя народу, його історична пам'ять, найцінніше надбання віків, мова – це ще й музика, мелодика, фарби, буття, сучасна, художня, інтелектуальна і мисленнєва діяльність народу» (Олесь Гончар).

Завдання

Лексичне: виписати неологізми; указати на лексичну помилку, допущену в тексті.

Лексикографічне: укласти словничок (10 слів) «Молодіжний сленг», запропонувати однокласникам з'ясувати лексичне значення та етимологію слів.

Пунктуаційне: виправити пунктуаційні помилки в реченнях.

Стилістичне: з'ясувати, чи доречна цитата у тексті. Відповідь обґрунтувати.

Компетентнісне: продовжити речення «Сленг – це .. (засмічення мови; самовираження молоді)». Свій вибір аргументуйте.

Рефлексійне: дати відповідь, чи цікавою та актуальною є тема тексту.